

۱۵۹

س
۱۲
۲۰۱

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

تاریخ شاهنامه
(تا طلوع اسلام)

کتابخانه عمومی معارف

حکیم ابوالقاسم طوسی متخلص بفردوسی بامر سلطان محمود سبکتگین تاریخ پادشاهان
ایران در شصت هزار بیت نظم آورده و اسم آن را شاهنامه کرده است این پنج خط

حساب الامر و وزارت جلیه معارف

اثر محمدالدین

(موافق دستور جدید ۱۳۳۷ برای سال سوم عموم مدارس ابتدایی)

چاپ دوم

حسب طبع و تقلید اسلوب سماع محفوظ

طهران - کتابخانه مدارس ابتدایی ایران

(عنوان تلگرافی - ابتدا)

بسم الله الرحمن الرحيم

پادشاهان ایران تا اول اسلام چهار دسته
۱- پیشدادیان ۲- کیانیان ۳- اشکانیان ۴- ساسانیان

(پیشدادیان)

دسته اول از پادشاهان ایران پیشدادیان گویند
و ایشان ده نفر بوده اند و قریب ۲۴۰۰ سال پادشاهی
کرده اند

۱- کیومرث اول پادشاه ایران است
نخستین خدیومی که کشور گشود سر تاجداران کیومرث بود

پادشاهان ایران تا اول اسلام چند دسته اند؟ پیشدادیان چند نفر بوده اند و چند سال پادشاهی کرده اند؟
اول پادشاه پیشدادیان کیست و چند سال پادشاهی کرده اند؟

سی سال پادشاهی کرد پسری داشت هشتاد و یک سال که

دیو یا مردم و خشی او را کشته

۲- هوشنگ پسر سیاک است

چهل سال پادشاد کاظمی ناز بداد و دهش بود آن پسر از

۳- تمورس - مدت پادشاهی او سی سال است

چون دیو مارا گرفته بند میسها و باو دیو بند لقب داد

۴- جمشید - پسر تمورس

۵۰ سال پادشاهی کرد

عید نوروز از او مانده است

آخر از بسیاری راحت

پسر کورث هشتاد و یک ساله بود و دوم پادشاه
این دست حکمت و چند سال پادشاهی نمود
پادشاه سوم این دست چه نام داشته و چند سال پادشاهی کرده است

بیدین شد از بخت و بها از او برگشت و ضحاک بر او تسلط
 پیدا کرد و تخت جمشید که نزدیک شیراز است و خراب
 آن هنوز باقی است از بناهای اوست

۵- ضحاک - با جمشید جنگ کرده او را با آتیه دویم

ساخت و خود پادشاه ایران شد هزار سال پادشاهی
 کرد او هم چون خیلی ظالم بود گاوه آهنی که دو پیردا
 ضحاک کشته بود چرم پاره را بر سر چوب کرده بر ضحاک
 شورش نمود و فریدون که از اولاد جمشید بود آورده

پادشاه کرد اسم آن چرم پاره را درفش گاو یانی
 گذاشتند که بعد از بسیاری جوابی که بر آن نصب کرد

از بناهای جمشید میدانند؟ - همین پادشاه پشیدادی کیست و چطور آید؟

بودند میدرخشید (یعنی میدرخشید)

۶- فریدون پادشاه مهستان خوبی بود پانصد سال
پادشاهی نمود (در اینجا ازین دو شعر شاهنامه نمیتوان گذشت)

فریدون فرخ فرشته نبود * ز مشک و ز عنبر سرشته نبود
ز داد و دیش یافت این شکوفی * تو داد و دیش کن فریدون

این پادشاه سه پسر داشت - ایرج - سلم - تور - مملکت را
سه قسمت کرد و ترکستان و چین را بتور داد شام و روم

بسلم و ایران و پارتیخت را بایرج که کوچکتر بود داد چون
قسمت ایرج بهتر بود و او برادر حیدر ده ایرج را کشند

۷- منوچهر پسر دخترا ایرج است که از طرف فریدون

فریدون چهل پادشاهی بود و سه دوسی و شاهنامه متعلق باو چه میگویی - فریدون خند پیردا
و مملکت خود را میان پسرهایش چهل تقسیم نمود - منوچهر کیت و چه کرد

بجنگ سلم و تور قاتل پدید خود رفته هر دو را کشت و در سال

پادشاهی کرد سام که بنیشتن بمکید میرید پهلوان او بود

و پسر سام اسمش زال است که از طفولیت موی او

سفید بود و رستم که اسمش را خیلی شنیده ایم و خیلی پهلوان

بوده پسر زال است

۸- نوذر - پسر منوچهر است چون پادشاه خوبی نبود

افراسیاب از ترکستان بجنگ او آمده و وی را کشت

و پادشاه ایران شد اما ایرانیها شورش کرده او را پرور

کردند ۷ سال پادشاهی کرد

۹- زو - پسر تناسب ۵ سال پادشاهی کرد

۱۰- گرشاسب - پسر زاب که آخرین پادشاه میشد ادیان

نوذر چطور پادشاهی بوده و با که جنگ کرده و چه شد؟ - زو چند سال پادشاهی نمود؟ اسم آخر
پادشاه پیشدادی چیست و چند سال پادشاهی کرد؟

نه سال پادشاهی کرده

(کیان)

دسته دوم پادشاهان ایران را کیان میگویند و

آنها نهمین و قریب ۲۰۰ سال پادشاهی کردند

۱- کینغباد از اولاد منوچهر بوده مدت ۱۲۰ سال

پادشاهی نمود با افراسیاب پسر شک که از اولاد تو

بود جنگ کرده رستم پسر زال خیلی شجاعت نمود و

افراسیاب شک داد

۲- کیکاوس پسر کینغباد است بازندران شک کرد

که آنجا را بگیرد اتفاقاً اسیر شد رستم پهلوان معروف

دسته دوم از پادشاهان ایران خوانده اند و چند نفر بوده و چند سال پادشاهی کرده اند و اول
پادشاه کیانی گشت و از احوال او پیدانید - کیکاوس پسر گشت و چون اتفاق برای او افتاد

برای رفتن او بخازند ران رفت درین راه هفت درند

سخت که آنها را، مفسدخوان گویند گرفت آخر یکاوس را

نجات داد طوئیس پهلار او بود پس یکاوس که

سیاوش اسم داشت تبرکستان رفت افراسیاب

دختر خود را که فرمکنیس نام داشت باو داد و حسن

بکم افراسیاب گشته

شد

۳- کجمن و پرسیاوش

و معز و قرین پادشاهان

کیانی است رستم داماد

کجمن و

اسم پهلار یکاوس چیست؟ - پهلار یکاوس کی بود و آخر چه شد؟ - معز و قرین پادشاه کیانی کت
دو چند سال پادشاهی نمود و عاقبت که ما پادشاه کرد و چه شد و رستم برای پیدا کردن کجمن و کجمن کرد؟

خود را که کینو نام داشت مأمور گردانما از ایران توران رفت
بعد از هفت سال صحرای کردی و کوه نوردی کینخس در اباد شد

و کینس یافت و بایران آورد و سال پادشاهی نمود
و بخونخواهی پدر با افراسیاب جنگ کرد و سپهسالار او شد

بود بعد از جنگ با افراسیاب او دستگیر کرده بخون سیاوش

گشت و از پادشاهی کناره نمود و لهراسب پادشاه کرد

۴- لهراسب از نسل کینخس است ۱۲۰ سال پادشاهی نمود

۵- گشتاسب پسر لهراسب مدت پادشاهی آن ۱۲۰ سال

بود شخصی زردشت نام در زمان او پیدا شده او عاقبتی بختی

نمود چون گشتاسب قبول نمود وین او را و ارج گرفت و هنوز

لهراسب چندین پادشاه کیانی است و چند سال پادشاهی نمود و پنجم پادشاه کیانی کینخس و چند سال
پادشاهی کرد ۹- در زمان گشتاسب کیانی بختی نمود ۹

در میان کبریا فی است و قهر زودشت در شایسته از

فردوسی نیست ارد قیقی شاعر گبر است

انغذیا معروف به روئین تن پسر گشتاسب پهلوانی

بزرگ بود و بارستم جنگ کرد و آخر رستم اورا کور نمود و کشت

در زمان این پادشاه رستم معروف بخیانیت برادرش

شمار شده شد

۶- بهمن اردشیر ملقب به دراز دست پسر پندیا

پادشاه خوبی بود

شستادم چو برپایستادی رسیدی تا برانودشمن

۷- بهنامی دختر بهمن ۳۳ سال پادشاهی نمود

استغذیا با که جنگ کرده اسم دختر بهمن است و چند سال پادشاهی کرده و هشتم پادشاه
کین کیت و

۸- و ارباب ۱۲ سال پادشاهی کرد و شهر را برگرداند

او ساخته است و دختر فیتوس پادشاه روم را گرفت

۹- و ارباب ۱۳ سال پادشاهی کرد و پادشاه کیانی است

سال پادشاهی نمود در زمان این پادشاه اسکندر

رومی بایران لشکر کشید

اسکندر پسر داریوس

است از دختر فیتوس

برای جنگ با داریوس

لشکر بایران کشید و

اورا شکست داد و آخر

(اسکندر)

هشتم پادشاه کیانی کیت از احوال او چه بدانید ۹- آخرین پادشاه کیانی چه نام داشت ۹
اسکندر کیت و باک جنگ کرد ۹- اسکندر چند سال پادشاهی نمود ۹

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

دو وزیر دارا جانو سپارو و ماہیار و دارا را کشتند و دود

کجانی تمام شد پادشاهی ایران با سکندر رسید ۱۲ سال

پادشاهی نمود (از آنوقت تا حالا ۲۰۰۰ سال است)

و تخت جمشید را اسکندر خراب نمود خرابی آن هنوز بزرگ

شهر شیراز باقی است

پیش از اسکندر مالک ایران یک پادشاه داشت سکندر

برای هر شهری پادشاهی معین نمود که آنها را ملوک

الطوائف میخوانند

(اشکانیان)

دسته سوم از پادشاهان ایران اشکانیان میگویند

افزونان اسکندر تا حالا تقریباً چند سال است ۵۰۰ تخت جمشید را که خراب نمود که پادشاه ایران را
ملوک الطوائف کرده اند دسته سوم پادشاهان ایران میباشند!

و قریب به سال پادشاهی کرده اند بین دست و میان که
 الهوایف دست معین نیستند و در شاهنامه شرح اول
 آنها مفصلاً نیست اسامی آنها از این چند شعر شاهنامه بریاید

دگر کرد شاه پور خسته و ترا د	نخست آشک بود از ترا د فدا
یو شیرین که بود از ترا د کین	دگر بود که در از اشک کین
چو آتشش که بد مادر ترک	چو زسی چون او در نزد ترک
خود مستد بار اعی و روشن روان	چو زو بگذری نامدار اروا
بخشید گنجی بابر ایشان	چو بنیست بهرام از اشک کین
که از پیش بکشت چخال گرگ	و را خوانده اند اردوان بزرگ
نه در نامه خسروان دیده ام	از ایشان حسنه از نام شنیده ام

اسکانیان چند سال پادشاهی کرده اند و فردوسی درباره اشکانیان میگوید

(ساسانیان)

دسته چهارم از پادشاهان ایران ساسانیان گویند ۲۹ نفر

بوده اند قریب ۴۹۰ سال پادشاهی کرده اند

۱- اردشیر بابکان مادرش دختر پادشاه فارس بود پدرش

از اولاد دارا با اردوان اشکانی جنگ کرده او را کشت

و در بند او بخت پادشاهی نشست و چهل سال پادشاهی نمود

و دوباره ملوک القوا یف را بپادشاهی برگردانید در عصر

او افسانه هفتواد (یعنی هفت فرزند) و کرم پر خوار و بنای

شهر کرمان اتفاق افتاده

۲- شاپور اردشیر سی سال پادشاهی کرد بار و میان

دسته چهارم از پادشاهان ایران پیغام دادر و چند نفر بزرگ و چند سال پادشاهی کرد و اول
پادشاه ساسان بخت چند سال پادشاهی نمود و چه کرد و در زمان او پادشاهان اتفاق افتاد و دوم پادشاه
ساسان بخت و چند سال پادشاهی نمود

جنگ کرده و سواران ما را اسیر نمود آخر بداد ن جانج صلح
کردند و در آخر زندگانی پسر خود اور فرزند را بخت سلطنت نهادند

۳- اور فرزند شاپور ۱۳ ماه پادشاهی کرد

۴- بهرام اور فرزند ۳ سال پادشاهی کرد

۵- بهرام دوم مدت پادشاهی آن ۱۹ سال بود

۶- بهرام سوم ۴ ماه سلطنت کرد

۷- نرسی پسر بهرام ۹ سال پادشاهی نمود

۱- اور فرزند دوم پسر نرسی پدر شاپور و الاکت
۹ سال پادشاهی کرد

پادشاه سوم ساسانی کیست؟ - پادشاه چهارم این دسته کیست و چند سال پادشاهی کرد؟
بهرام دوم چند سال پادشاهی نمود؟ بهرام سوم چند سال پادشاهی نمود؟ - نرسی کیست و چند
سال پادشاهی کرد؟ و ششیم پادشاه ساسانی کیست و چند سال پادشاهی نمود؟

و شاپور ثقب مذوالا کتاف ۴۴ روز بعد از مرگ پد

مترک شده او را پادشاه ساختند به سال پادشاهی

نمود در جوانی بصورت تجار بروم رفت قیصر او را شناخت

که و بایران تاخت تا وقتی که شاپور از جرس گریخته بایران برگشت

با قیصر جنگ کرد و او را دستگیر نمود و لشکر بروم بردا جنگا

بصلح انجامید در آخر زندگانی چون پیرشش کوچک بود برادر

خود اردشیر را موقتاً پادشاهی داد تا پیرشش بزرگ شود

مانی نقاش معروف در زمان او ادعای نبیگری نمود و

کشت و از رنگ و آرتنگ اسم کتاب مانی است

ما - اردشیر برادر شاپور ده سال حکمرانی نمود

۱۱ - شاپور بن شاپور پسر شاپور ذوالا تان است

در این کتاب
تاریخ
اردشیر
مذکور است

نیز پادشاهی مانی است به لقب ارد از زمان او چه عذاب مانی گشت از کتب ارد
اردشیر گشت و چند سال پادشاهی کرد و پادشاهان از دم عاصی گشت و پیر که بود و چند سال پادشاهی کرد

پنج سال پادشاهی کرد و قستی در شکارگاه زیر سایبان خوابید

بود بادندی وزیر تیسر چادر بر او خورد و مرد

۱۲- بهرام پسر شاپور ۱۴ پادشاهی کرد

۱۳- یزدگرد برادر بهرام است چون شاپور دوم پسر بیژن

یزدگرد بجای او بر تخت نشست بعد از تسلط راه بدیش گرفت

علم و معرفت خواری شد ظلم از حد گذشت بعد از هفت سال خدا

پسری بهرام نام با و داد و عتلا می ملکست برای اینکه اخلاق پسر

یاد بگیرد و او داشتند که او را نزد پادشاه مین برای تربیت

کمال فرستاد و خود بعد از سی سال پادشاهی مرد

۱۴- بهرام پسر یزدگرد یکی از پادشاهان نزرک ساسانی است

۱۵ سال پادشاهی کرد چنان شکار کور خسر خیلی مایل بود

و از دم پادشاه ساسانی گیت و چند سال پادشاهی نمود یزدگرد گیت و چطور پادشاهی بود
دوم پسرش گیت ۹ بهرام کور چطور پادشاهی بود و چه کرد تا پادشاه ایران شد ۹

با و بهرام گور گفتند ایرانیان پس از مرگ پدرش پنداشتند
 او قابل سلطنت نیست خسرو نامی را برای شاهی انتخاب
 کردند بهرام شنید از عربستان بایران آمد خسرو را
 دادند که تاج پادشاهی ایران امیان دو شیر بگذارند
 بر یک از خسرو و بهرام تاج را برداشت پادشاهی حق
 او باشد خسرو جرئت نکرد ولی بهرام با کمال دلیری
 برد و شش را کشته تاج را بر سر نهاد

- ۱۵- یزدگرد دوم پسر بهرام گور ۱۸ سال پادشاهی نمود
 ۱۶- پرویز پسر یزدگرد ۱۱ سال سلطنت کرد و در زمان
 پانزدهم پادشاه ساسانی گشت و چند سال پادشاهی کرد و آخر چهل و نه سال پادشاهی کرد

او هفت سال محلی شد شهر اردبیل را او ساخته است و

پسر داشت عباد و پلاش عباد را با خود جنگ با

توران همراه بُرد و پلاش را بجای خود نشاند

پرویز در خندقی که روی آن را پوشیده بودند با

بزرگانی که با او بودند افتاده مردند و عباد را

تورانیان گرفته حبس نمودند

۱۸- پلاش از قتل پرویز که خبردار شد بر تخت پنهان

پادشاهی کرد

۱۹- عباد پسر پرویز بعد از برگشتن کی عباد با ایران

چون قابلیت او بیشتر بود پلاش را مغرول کرده عباد را

۱۸ پادشاه ساسانی کیت و چند سال پادشاهی کرد و عباد کیت و در چه سن پادشاه ایران شد و چند سال پادشاهی کرد و پسرش کیت در زمان عباد کی آذهای پیغمبری کرد و ساسانیان او بر چه بوده آفر کار او بمجا رسید ؟

در سن ۶۰ سالگی پادشاه ساجستان ۴۳ سال پادشاهی

نمود از انوشیروان عادل پس این عباد است

شخصی مزدک نام در زمان عباد پیدا شده او عبادی

پیغمبری نمود برای اینکه عوام را دور خود جمع کند خلافت

بهانه ساختن دین خود را بر برابری و آزادی مذهب

عباد فریب خورده قبول کرد مردم هم متابعت

کردند انوشیروان از غیرتی که داشت دین او را

نپسندید با اتفاق عتلاء و علماء مزدک را با سه هزار

مردانش هلاک ساخت و این دین باطل را ویران ساخت

۳۰ - کسری پسر کعباد مشهور به انوشیروان در عدا

انوشیروان کیت چه کرد و چطور پادشاهی نمود ؟

ضرب المثل است چند نفس با قیصر جنگ کرده از او حرا

گرفت و ۴۱ سال

پادشاهی کرد

(حضرت پیغمبر ما محمد بن

عبدالله) صلوات الله

وسلامه علیه و آله

در زمان این پادشاه

(الفشیردان)

عادل عالم را بعد و م خود پر از نور فرمودند طاق کسری

که در مد این است و خرابه آن هنوز باقیست از آثار این پادشاه

بزرگوار و انتمد معروف ملازمت خدمت این پادشاه بزرگوار

حضرت پیغمبر در زمان کدام پادشاه متولد شدند؟ از بنای ای از بشیردان کدام بیت را میدانید؟

بزرگوار کیت؟

دہشتہ برزوی حکیم کتاب کلید و دستہ اگر کسی

خوب ہندیا نیت برای انوشیروان از ہند آورد

۲۱- ہر فرہر پیر انوشیروان ۱۲ سال پادشاهی نمود

وزیران پر خود را بکشت بالاخرہ اجماع نمودہ اورا کور کرد

و پس از چند سال اورا کشتند سردار معروف زمان او

بہرام چوبینہ بود

۲۲- خسرو پرویز سی و ہشت سال پادشاهی نمود

بہرام چوبینہ یاغی شد و در جنگ با خسرو غلبہ کردہ و یازد

سال پادشاهی نمود تا آخر خسرو سلطنت برکشت و شتر

روزگار خود را بپیش و خوشگذرانی بر آورد و بارہ و نیم سال

برزوی حکیم چه کرد؟ پس از شیردان کیت و چه کرد و مردم با او چطور رفتار نمودند و سردار ہند
او کہ بود و خسرو پرویز پادشاہ چندین ساسانی است و از قایع زمان او چه میدانید و با اسامی و صلی
چگونہ رفتار کرد و بنفرین آنحضرت آفریچہ بلالہ مستداثہ ؟

سوزنازنده او و شیرین نام زن او و شبنم نام آب

او بود و علاقه بر ایران از توران و هند و چین و روم

با و باج میدادند جاه و مال و دستگاه او را هیچ

پادشاهی نداشته حضرت پیغمبر مصلی الله علیه و آله با و با

نوشته و بر راه راست بدایت فرمودند از غنای

پادشاهی احترام نام را نگاه داشت از این جهت

بنفیرین حضرت و بحکم شیرویه پسرش سلم او را دریدند

۲۳- شیرویه پسر خسرو پرویز و قاتل پدر است

پدرکش پادشاهی را نشاید اگر شاید بنفیرشش مدینه

۲۴- آرد شیر پسر شیرویه عمامه پادشاهی کرد

شیردیکت و چند ماه پادشاه بود؟ - آرد شیر چند ماه سلطنت کرد و

۲۵- گراز که اوزا فسر این میگفتند ده روز پادشاهی نمود

۲۶- پوران دخت ۶ ماه پادشاهی

۲۷- آذر م دخت ۴ ماه پادشاهی نمود

۲۸- فرخ زاده دخت فرمان وایش پناه روز

۲۹- یزدگرد ویت سال پادشاهی کرد در زمان

پادشاه عمر بن خطاب بر داری سعد و قاص با بران لشکر

فرستاد یزدگرد در ستم پهلایان را بخت او فرستاد در ستم

مغلوب و کشته شد این پادشاه احسن الامراء دست لشکر

اسلام فسر کرده با سیاهانی پناه برد آسیابان نیر طبع

باس او را کشت و دولت ساسانی منقرض کرد [تمام]

گراز گیت و خرد پادشاهی کرد - پوران دخت چند ماه پادشاهی کرد - آذر م دخت چند ماه

پادشاه بر د - پادشاه ساسانی گیت - آفرین پادشاه ساسانی گیت - آفرین پادشاه

بیب انقراض دولت ساسانی کشته ۹

(مطبعة مروی)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

